

7.

FINANČNÍ PODPORY INVESTIC VODOVODŮ A KANALIZACÍ PRO VEŘEJNOU POTŘEBU, SPRÁVCŮ VODNÍCH TOKŮ A ZLEPŠENÍ STAVU KRAJINY

7.1 Finanční podpory Ministerstva zemědělství

■ Stát v roce 2002 podpořil prostřednictvím programů MZe rozvoj vodohospodářské infrastruktury vodovodů a kanalizací finančním objemem téměř 2 mld. Kč.

V roce 2002 byla v rámci programů MZe 329 030 „Výstavba a technická obnova vodovodů a úpraven vod“ a 329 040 „Výstavba a technická obnova čistíren odpadních vod a kanalizací“ zaměřených na realizaci opatření k naplňování směrnic EU v oblasti vodovodů a kanalizací a na vlastní rozvoj oboru vodovodů a kanalizací poskytnuta podpora v celkové výši cca 2 mld. Kč. Ve srovnání s rokem 2001 jde o výrazný nárůst o 125 %. Podpora ze státního rozpočtu vzrostla více než dvojnásobně a podpora poskytovaná investorům ve formě zvýhodněného úvěru EIB téměř trojnásobně.

Jako nezbytná reakce na poničené objekty a zařízení vodovodů a kanalizací v důsledku srpnové povodně v roce 2002 byl zřízen program 229 810 „Státní pomoc při obnově a zabezpečování území postiženého mimořádnou událostí poskytovaná MZe, zaměřený na obnovu a zabezpečování vodohospodářské infrastruktury vodovodů a kanalizací“.

Pro nastartování tohoto programu zajistilo MZe finanční zdroje ze státního rozpočtu ve výši 65 mil. Kč, které byly prakticky v plné výši proinvestovány.

Tabulka 7.1.1 Státní finanční prostředky poskytnuté v rámci programů MZe 329 030 (229 030), 329 040 (229 040) a 229 810 v mil. Kč

Forma podpory	Vodovody a úpravy vody	Kanalizace a čistíren odpadních vod	Obnova VaK po povodni 08/2002	MZe celkem
Návratná finanční výpomoc	52,595	0	0	52,595
Dotace	698,964	564,262	64,995	1 328,221
Celkem	751,559	564,262	64,995	1 380,816

Pramen: MZe

Tabulka 7.1.2 Vývoj státní podpory výstavby vodovodů, úpraven vod, kanalizací a čistíren odpadních vod v rámci MZe v letech 1999 – 2002 v mil. Kč

Finanční zdroj	1999	2000	2001	2002
Dotace státního rozpočtu	1 245	918	447	1 328
Návratná finanční výpomoc	473	422	219	53
Podpora státního rozpočtu	1 718	1 340	666	1 381
EIB	568	60	222	616
Podpora - celkem	2 286	1 400	888	1 997

Pramen: MZe

■ **MZe vyhlásilo řadu dalších programů mimo oblast vodohospodářské infrastruktury vodovodů a kanalizací, jejichž cílem bylo odstraňování následků předchozích povodní, obnova vodohospodářského majetku po ničivých povodních v roce 2002 a realizace protipovodňových opatření.**

Čerpání státních finančních prostředků na kapitálové i běžné výdaje, je uvedeno v tabulkách 7.1.3 a 7.1.4.

V rámci správy drobných vodních toků se provedly opravy a údržba hmotného investičního majetku a péče o neupravené toky na 1 427 akcích. Mezi nejvýznamnější akce patří odstraňování nánosů na tocích Blatenském, Kozárovickém, Babickém a Bečvě - Hati a oprava těsnění závlahového kanálu Krhovice - Hevlín, který byl převeden do vodních toků.

Na 125 rybnících bylo provedeno odbahnění. Mezi nejvýznamnější rybníky, které byly v roce 2002 odbahněny patří rybníky Slavíček, Starý splav, Obecní Velký, Schoř a Žákův. Dále u 9 rybníků, z nichž mezi nejvýznamnější patří rybníky Kout a Rohozecký, bylo v roce 2002 odbahnění zahájeno.

Mezi nejvýznamnější akce při údržbě a opravách hmotného investičního majetku na dopravně významných vodních cestách zejména na Vltavě, Labi a Moravě patří tyto následující akce:

- **na Vltavě** zejména prohrábky Smíchovského přístavu, přístavišť osobní lodní dopravy, zdrže VD Modřany a opravy 10 plavebních komor, 5 vodních děl a laterálního kanálu Vraňany - Hořín,
- **na Labi** zejména opravy 20 vodních děl v úseku Pardubice - Střekov a odstranění nánosů z plavební dráhy v úseku Střekov - Ústí nad Labem,
- **na Moravě** zejména odstraňování nánosů z 10 plavebních komor a kanálů, např. v úseku Vnorovy - Strážnice.

Tabulka 7.1.3 Státní finanční prostředky poskytnuté MZe na kapitálové a běžné výdaje v rámci programového financování v programech 229 060, 229 110 a 329 180 v tis. Kč

Evidenční číslo programu	Název programu	Výdaje na financování programů
229 060	Prevence před povodněmi	186 420
229 110	Odstranění následků na státním vodohospodářském majetku	176 447
329 180	Odstranění škod způsobených povodní 1997	725 371

Pramen: MZe

Tabulka 7.1.4 Neinvestiční podpory na ostatní opatření ve vodním hospodářství poskytnuté MZe v tis. Kč

Název podpory	Výše poskytnutých prostředků	Příjemce podpory
Správa drobných vodních toků	119 820	ZVHS
Odbahnění rybníků	176 822	Podnikající právnické a fyzické osoby
Provoz a údržba dopravně významných vodních cest	51 500	Povodí Labe, s.p.
	6 000	Povodí Moravy, s.p.
	51 000	Povodí Vltavy, s.p.
Celkem	108 500	Správci dopravně významných vodních cest

Pramen: MZe

■ V rámci programu 229 060 bylo v průběhu roku 2002 realizováno nebo rozestavěno 78 investičních staveb a 18 neinvestičních akcí a zpracováno 6 studií.

Největší počet protipovodňových opatření, tj. 62 investičních staveb a 17 neinvestičních akcí realizovala v rámci celé ČR ZVHS. V následujícím přehledu uvádíme některé významnější akce:

Tabulka 7.1.5 Čerpání finančních zdrojů v rámci programu 229 060 „Prevence před povodněmi“ v mil. Kč

Vlastníci a správci	Čerpání v roce 2002 Státní rozpočet	
	Investice	Neinvestice
Povodí Labe, s.p.	9,8	0
Povodí Moravy, s.p.	14,375	42,616
Povodí Odry, s.p.	16,552	0
Povodí Vltavy, s.p.	31,048	0
ZVHS	63,118	8,911
Celkem	134,893	51,527

Pramen: MZe

POVODÍ VLTAVY, s.p.

■ Rekonstrukce Novořecké hráze v km 0,100-3,550

celkový náklad 96 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 26,072 mil. Kč

POVODÍ LABE, s.p.

■ Studie vyhodnocení záplavové čáry povodně 08/2002

celkový náklad 15 mil. Kč, v roce 2002 uvolněno 5 mil. Kč

POVODÍ MORAVY, s.p.

■ Chrudimka, Štětín -Tuněchody, ochranné hráze obcí

celkový náklad 22,7 mil. Kč, v roce 2002 prostavěny 2 mil. Kč

■ Morava, Napajedla - LB hráz 172,526-175,620

celkový náklad 28 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 1,5 mil. Kč

■ V rámci programu 329 180 bylo v roce 2002 realizováno nebo rozestavěno 60 investičních staveb a 56 neinvestičních akcí.

Největší počet akcí byl zajišťován Povodím Moravy, s.p., a to 21 investičních staveb a 36 neinvestičních akcí. V následujícím přehledu uvádíme některé významnější akce:

Tabulka 7.1.6 Čerpání finančních zdrojů v rámci programu 329 180 „Odstranění škod způsobených povodněmi 1997“ v mil. Kč

Vlastníci a správci	Čerpání v roce 2002 Státní rozpočet	
	Investice	Neinvestice
Povodí Labe, s.p.	3,070	12,0
Povodí Moravy, s.p.	134,224	195,321
Povodí Odry, s.p.	238,806	73,733
ZVHS	29,219	0
Lesy ČR, s.p.	12,091	26,907
Celkem	417,410	307,961

Pramen: MZe

POVODÍ MORAVY, s.p.

■ Úprava Moravy v Libavé, rekonstrukce pravobřežní hráze

celkový náklad 15,4 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 13,8 mil. Kč

■ Úprava Moravy a rekonstrukce hrází v úseku Vnorovy - Uherský Ostroh

celkový náklad 19,7 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 15,4 mil. Kč

■ Morava, Kroměříž, odstranění nánosů a nátrží

celkový náklad 13,8 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 13,8 mil. Kč

■ Vsetínská Bečva, km 8,872-12,183, oprava koryta v úseku Mikulůvka - Jablůnka

celkový náklad 27,3 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 27,3 mil. Kč

POVODÍ ODRY, s.p.

■ Úprava Bělé a rekonstrukce jezu v Jeseníku, km 18,750-19,251

celkový náklad 23,2 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 18,0 mil. Kč

■ Úprava Bílé Opavy ve Vrbně pod Pradědem, km 0,000-0,850

celkový náklad 16,5 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 16,5 mil. Kč

■ Úprava Opavice ve Hynčicích, km 18,250-19,000

celkový náklad 19,6 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 19,6 mil. Kč

■ Úprava Opavice v Albrechticích, km 16,225-17,015

celkový náklad 19,7 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 19,7 mil. Kč

POVODÍ LABE, s.p.

■ Oprava koryta Labe v Peci pod Sněžkou

celkový náklad 28,7 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 12,0 mil. Kč

ZVHS

■ Úprava toku Grasmanky, opěrné zdi, stabilizace koryta, příčné objekty

celkový náklad 19,0 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 17,0 mil. Kč

■ Úprava Vojtovického potoka III, opěrné zdi, příčné objekty, stupně

celkový náklad 7,1 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 5,1 mil. Kč

LESY ČR, S.P

■ Úprava toku Olešnice, oprava opevnění a příčných objektů

celkový náklad 28,1 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 22,0 mil. Kč

■ Úprava Jasénky v Jasené II, stabilizace a opevnění koryta

celkový náklad 5,4 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 5,4 mil. Kč

■ V rámci podprogramu 229 112 bylo realizováno nebo rozestavěno 10 investičních staveb a 50 neinvestičních akcí.

Největší počet akcí, a to 3 investiční a 36 neinvestičních, byl zajišťován Povodím Labe s.p. V následujícím přehledu uvádíme některé významnější akce:

POVODÍ LABE, s.p.

POVODÍ MORAVY, s.p.

ZVHS

■ **Rekonstrukce levobřežní zdi pod jezem na Labi v Jaroměři**
celkový náklad 12,2 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 3,5 mil. Kč

■ **Oprava koryta Oslavy v Dlouhé Loučce**
celkový náklad 3,9 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 2,0 mil. Kč

■ **Radíkovský potok, oprava koryta**
celkový náklad 2,1 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 1,8 mil. Kč

■ V rámci podprogramu 229 113 byla realizována 1 investiční stavba a 58 neinvestičních akcí.

Největší počet a to 36 akcí zajišťovala ZVHS. Nejvýznamnější akce byla realizována Povodím Vltavy s.p. V následujícím přehledu uvádíme některé významnější akce:

POVODÍ VLTAVY, s.p.

POVODÍ LABE, s.p.

POVODÍ MORAVY, s.p.

ZVHS

■ **Vltava, km 239,624-240,500, zdrž Jiráskova jezu, odstranění nátrží, opravy opevnění**
celkový náklad 12,6 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 10,6 mil. Kč

■ **Vltava, km 241.725-242,390, nadezí Trilčova jezu, odstranění nátrží, opravy opevnění**
celkový náklad 19,2 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 11,3 mil. Kč

■ **Úslava v Plzni, km 0,650-4,100, odstranění nátrží, opravy opevnění, příčných a stabilizačních objektů**
celkový náklad 49,5 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 9,6 mil. Kč

■ **VD Vrané, oprava nátrží pravého břehu pod VE**
celkový náklad 29,5 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 16,0 mil. Kč

■ **Oprava pravého břehu horního plavebního kanálu Dolánky, odstranění nátrží a oprava opevnění**
celkový náklad 15,3 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 9,0 mil. Kč

■ **Smědá, Předláne - Minkovice, km 10,500-15,220, odstranění nánosů a oprava nátrží**
celkový náklad 3,0 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 3,0 mil. Kč

■ **Labe, Dolní Beřkovice - Mělník, odstranění nánosů**
celkový náklad 6,5 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 5,0 mil. Kč

■ **Dyjskomlýnský náhon, rekonstrukce pravobřežní hráze**
celkový náklad 2,6 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 2,6 mil. Kč

■ **Odstranění povodňových škod na okrese Klatovy**
celkový náklad 9,8 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 2,3 mil. Kč

■ **Odstranění povodňových škod na okrese Č. Budějovice**
celkový náklad 4,2 mil. Kč, v roce 2002 prostavěno 4,2 mil. Kč

Tabulka 7.1.7 Čerpání finančních zdrojů v rámci podprogramu 229 112 „Odstranění následků povodně roku 2000“ v mil. Kč

Vlastníci a správci	Čerpání v roce 2002	
	Investice	Neinvestice
Povodí Labe, s.p.	5,162	22,837
Povodí Moravy, s.p.	0	8,734
ZVHS	1,629	3,871
Celkem	6,791	35,442

Pramen: MZe

Tabulka 7.1.8 Čerpání finančních zdrojů v rámci podprogramu 229 113 „Odstranění následků povodně roku 2002“ v mil. Kč

Vlastníci a správci	Čerpání v roce 2002	
	Investice	Neinvestice
Povodí Labe, s.p.	0	20,500
Povodí Moravy, s.p.	2,382	2,117
Povodí Vltavy, s.p.	0	84,241
ZVHS	0	24,974
Celkem	2,382	131,832

Pramen: MZe

7.2 Finanční podpory Ministerstva životního prostředí

■ Program revitalizace říčních systémů

■ Podpora na realizaci opatření byla v roce 2002 poskytnuta formou účelové dotace v celkové výši 194,727 mil. Kč.

Program revitalizace říčních systémů (dále jen „PRŘS“) je formulován jako program obnovy, stabilizace a péče o vodní režim krajiny, s cílem vytvořit podmínky pro obnovu ekologické stability a trvale udržitelného využívání krajiny.

Finanční prostředky na PRŘS jsou každoročně vyčleňovány ze státního rozpočtu. Program zabezpečuje Agentura ochrany přírody a krajiny. Prostředky se poskytují dle Pravidel formou účelové dotace k vlastním prostředkům žadatele po projednání a doporučení regionálními poradními sbory. Řízením Programu je pověřen odbor ekologie krajiny MŽP.

Celkový rozpočet PRŘS v roce 2002 představoval 209 011 tis. Kč, dotace poskytnuté na realizaci opatření dosáhly výše 194 727 tis. Kč. Přehled čerpání finančních prostředků v krajích a v územní působnosti a středisek Agentury ochrany přírody a krajiny je uveden v následujících Tabulkách 7.2.1 a 7.2.2.

Od roku 2000 se rozpočet Programu stále snižuje, stejně tak i počet nových akcí s finanční podporou. V roce 2002 na 179 akcí bylo čerpáno 194 727 tis. Kč, na 99 rozestavěných 134 974 tis. Kč a na 80 v roce 2002 zahajovaných pak 59 753 tis. Kč.

Nejvyšší objem finančních prostředků byl vynaložen na akce, u nichž se dotace pohybovala v rozmezí 2 až 5 mil. Kč, nejvyšší počet akcí byl realizován s dotací do 500 tis. Kč.

Rozpočtové organizace mohou obdržet dotaci v maximální výši 100 % cel-

Tabulka 7.2.1 Čerpání finančních prostředků PRŘS v letech 2001 a 2002 podle krajů

Kraj / Rok	2001		2002					
	Celkem		Rozestavěné akce		Zahajované akce		Celkem	
	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč
Středočeský	38	58 674	18	32 988	11	10 234	29	43 222
Jihočeský	25	26 456	11	17 854	6	2 903	17	20 757
Plzeňský	26	23 527	10	12 125	11	9 471	21	21 596
Karlovarský	5	4 092	3	2 279	2	1 534	5	3 813
Ústecký	14	27 233	7	8 453	1	3 594	8	12 047
Liberecký	3	1 045	1	3 270	1	800	2	4 070
Královéhradecký	20	14 673	7	7 669	6	5 143	13	12 812
Pardubický	15	12 859	4	12 082	1	1 200	5	13 282
Vysočina	21	14 941	11	9 864	11	6 649	22	16 513
Jihomoravský	14	16 846	8	10 308	7	4 693	15	15 001
Olomoucký	20	14 252	7	8 067	11	6 101	18	14 168
Zlínský	9	11 240	5	3 920	7	5 667	12	9 587
Moravskoslezský	9	13 921	7	6 095	5	1 764	12	7 859
Celkem	219	239 759	99	134 974	80	59 753	179	194 727

Pramen: MŽP, VÚV T.G.M.

Tabulka 7.2.2 Čerpání finančních prostředků PRŘS v letech 2001 a 2002 podle středisek AOPK

AOPK / Rok	2001		2002					
	Celkem		Rozestavěné akce		Zahajované akce		Celkem	
	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč
Brno	20	23 772	11	12 602	12	8 860	23	21 462
České Budějovice	25	26 456	11	17 854	6	2 903	17	20 757
Havlíčkův Brod	23	15 641	12	10 388	12	6 949	24	17 337
Olomouc	22	15 251	8	9 267	11	6 101	19	15 368
Ostrava	12	18 235	9	7 721	7	3 264	16	10 985
Pardubice	34	34 745	10	18 551	7	6 343	17	24 894
Plzeň	30	25 572	13	14 404	13	11 005	26	25 409
Praha	36	57 974	17	32 464	10	9 934	27	42 398
Ústí nad Labem	17	22 113	8	11 723	2	4 394	10	16 117
Celkem	219	239 759	99	134 974	80	59 753	179	194 727

Pramen: MŽP, VÚV T.G.M.

kových nákladů investice, obce do výše 80 % a ostatní nejvýše 70 % nákladů, a to podle typu opatření. O výjimkách rozhoduje MŽP na doporučení Poradního sboru MŽP.

V počtu financovaných žádostí i v objemu podpory mírně převažují fyzické a právnické osoby. Poměr žadatelů v jednotlivých skupinách byl vzhledem k čerpání dotací poměrně vyrovnaný. Oproti předchozímu roku vzrostl podíl rozpočtových a příspěvkových organizací asi o 20 %, neboť poklesl počet žádostí o dotaci na po-

řízení projektových dokumentací (ze 16 na 7 v roce 2002) s nízkými finančními nároky.

■ Program drobných vodohospodářských ekologických akcí

Program drobných vodohospodářských ekologických akcí (dále jen „PDVEA“) je zabezpečován MŽP (odbo-rem ekologie krajiny) ve spolupráci s Ministerstvem financí. Jeho cílem je zlepšení životního prostředí formou podpory čištění odpadních vod v menších obcích ve vazbě na krajinotvorné

programy a komplexní přístup k řešení ekologické stability území. PDVEA je zaměřen na obce, které nemohou řešit problémy s čištěním odpadních vod prostřednictvím Státního fondu životního prostředí nebo prostřednictvím MZe. Je určen obcím s počtem nižším než 2 000 EO. Celkový objem finančních prostředků PDVEA pro rok 2002 činil 187,052 mil. Kč a bylo jím podpořeno 70 akcí.

7.3 Státní fond životního prostředí

Státní fond životního prostředí (dále jen „SFŽP“) poskytuje podporu obcím na ochranu vod v rámci vyhlášených programů (zejména na opatření u zdrojů znečištění) formou dotace, půjčky a příspěvku na částečnou úhradu úroků.

Podpory SFŽP ve složce voda dosáhly v roce 2002 výše 1 973,405 mil. Kč (dotace 1 369,798 mil. Kč, půjčky 603,607 mil. Kč) a s ohledem na povodňové situace byly oproti předchozímu roku zvýšeny o 23 %.

Ke konci roku 2002 bylo zaregistrovaných 154 žádostí v oblasti ochrany vod a 76 žádostí o podporu z Programu obnovy (odbahnění, vysušení, vyčištění) nebo výstavby kanalizační sítě a ČOV na územích postižených povodněmi.

SFŽP je na základě Usnesení vlády č. 149 ze dne 14.2. 2001 implementační agenturou pro realizaci nástroje ISPA. Prioritou tohoto nástroje EU je především podpora opatření ve vodohospodářské oblasti, zejména pak nakládání s odpadními vodami. Na spolufinancování programu ISPA v roce 2002 z prostředků SFŽP na 13 projektů v oblasti ochrany vod v celkové výši 162 041 tis. Kč byla poskytnuta dotace 10 516 tis. Kč.

K nejvýznamnějším příjemcům podpory z hlediska uvolněných prostředků ke konci roku 2002 patří město Klatovy, kterému byla poskytnuta podpora ve výši 55,3 mil. Kč na rekonstrukci a modernizaci ČOV (z toho dotace 5,2 mil. Kč, půjčka 50,1 mil. Kč), VaK Svazek obcí se sídlem v Třebíči na intenzifikaci ČOV

Tabulka 7.2.3 Počty žádostí dle výše uvolněné dotace v roce 2002

Výše dotace tis. Kč	Akce		Dotace	
	počet	podíl (%)	tis. Kč	podíl (%)
do 500	61	34,1	18 966	9,7
501 až 1000	58	32,4	46 678	24,0
1001 až 2000	39	21,8	53 528	27,5
2001 až 5000	18	10,0	54 120	27,8
více než 5000	3	1,7	21 435	11,0
Celkem	179	100,0	194 727	100,0

Pramen: MŽP, VÚV T.G.M.

Tabulka 7.2.4 Počet akcí a výše dotace dle typu žadatele v roce 2002

Žadatel	Počet akcí	Dotace (tis. Kč)	Prům. výše dotace (tis. Kč)	
Obce a města		57	62 332	1 094
Fyzické a právnické osoby		68	70 070	1 030
Rozpočtové a příspěvkové organizace:				
SCHKO	6	4 764		794
AOPK	9	16 682		1 854
ZVHS	33	30 641		929
Lesy ČR, s.p.	3	8 190		2 730
NP Podyjí	1	768		768
Povodí Ohře s.p.	1	1 094		1 094
Povodí Odry s.p.	1	186		186
Celkem	54	62 325		1 154
Celkem	179	194 727		1 088

Pramen: MŽP, VÚV T.G.M.

Tabulka 7.2.5 Typy opatření podpořených z PRŘS v roce 2002

Typ opatření	Počet opatření	Dotace tis. Kč
a – revitalizace přirozené funkce vodních toků	30	24 978
b – zakládání a revitalizace prvků systému ekologické stability vázaných na vodní režim	12	22 062
c – revitalizace retenční schopnosti krajiny	125	133 948
d – rekonstrukce technických prvků a odbahnování produkčních rybníků	2	9 168
e – výstavba kořenových čistíren, zakládání umělých mokřadů	2	1 934
f – odstraňování příčných překážek na vodních tocích	1	684
g – projektová dokumentace, příprava realizace	7	1 953
Celkem	179	194 727

Pramen: MŽP, VÚV T.G.M.

v celkové výši 37,1 mil. Kč (dotace 8,6 mil. Kč, půjčka 28,5 mil. Kč) a obec Moravany na kanalizaci v celkové výši 26,9 mil. Kč (dotace 19,6 mil. Kč, půjčka 7,3 mil. Kč).

Podpory realizované ze SFŽP ve složce voda v roce 2002 uvádí Tabulka 7.3.1.

7.4 Finanční podpory z mezinárodních zdrojů

V roce 2002 byla ze zahraničních zdrojů podpořena i řada investic vodo-hospodářského charakteru. Z fondů PHARE - CBC a PHARE - LSIF bylo v loňském roce v rámci vodo-hospodářských akcí uhrazeno téměř 12,654 mil. EUR (více než 392 mil. Kč). Na rekonstrukci kanalizační sítě v Brně bylo v rámci programu PHARE - LSIF poskytnuto 4 067,170 tis. EUR (cca 126 mil. Kč). Z programu PHARE - CBC bylo na projektech zaměřených na odvedení a čištění odpadních vod poskytnuto celkem 7,6 mil. EUR (cca 23,5 mil. Kč). Z nich byly podpořeny například akce Třebíč - rozšíření ČOV - 2,665 mil. EUR (cca 82,6 mil. Kč), region Vlára - vybudování kanalizace a úprava ČOV - 1,150 mil. EUR (35,65 mil. Kč), Klatovy - rekonstrukce ČOV - 2,025 mil. EUR (62,775 mil. Kč), Mariánské Lázně - kanalizace - 1,655 mil. EUR (51,305 mil. Kč) a 93,1 tis. EUR (cca 2,9 mil. Kč) bylo věnováno na čistírnu odpadních vod a kanalizaci v Břeclavi.

Všechny akce byly současně kofinancovány i z národních zdrojů (vlasní zdroje investorů a podpora ze státního rozpočtu).

V rámci programu PHARE 2000 byla realizována řada akcí v severních Čechách a Moravskoslezském kraji (NUTS II) za 900 tis. EUR (téměř 28 mil. Kč) a z fondu PHARE - CBC byla financována ekologická zlepšení na Ohři a Labi za 98,5 tis. EUR (více než 3 mil. Kč).

Z akcí realizovaných v rámci Programu malých infrastrukturálních projektů je možno uvést svedení splaškových vod v obci Kostomlaty pod Milešovkou realizované ve výši 211,86 tis. EUR, na kterém se podílela ČR 52,97 tis. EUR

Tabulka 7.3.1 Celkové podpory SFŽP realizované v roce 2002

Subjekt podpory	Dotace		Půjčka		Podpora celkem	
	tis. Kč	podíl (%)	tis. Kč	podíl (%)	tis. Kč	podíl (%)
podnikatelské subjekty - právnické osoby	8 662	0,6	21 197	3,5	29 859	1,5
podnikatelské subjekty - fyz.osoby	0,0	0,0	847	0,1	847	0,0
občanská sdružení	27 290	2,0	5	0,0	27 295	1,4
círky	62	0,0	0,0	0,0	62	0,0
neziskové a podobné organizace	22 857	1,7	5 895	1,0	28 752	1,5
státní rozpočet	21 216	1,5	0,0	0,0	21 216	1,1
obce	1 191 492	87,0	505 310	83,7	696 802	86,0
regiony	3 539	0,3	0,0	0,0	3 539	0,2
veřejný rozpočet	94 680	6,9	70 353	11,7	165 033	8,3
příspěvkové organizace	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
zřízené organizace	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkem	1 369 798	100	603 607	100	1 973 405	100

Pramen: SFŽP, VÚV T.G.M.

a PHARE 158,89 tis. EUR. Rekonstrukce revizních kanalizačních šachet a čerpací stanice v obci Babylon si vyžádala celkem 45,29 tis. EUR, na kterém se ČR podílela pouze 11,32 tis. EUR a zbývající část byla opět hrazena z fondu PHARE.

Prostředky z úvěrů Evropské investiční banky použité pro podporu výstavby vodovodů, úpraven vod, kanalizací a čistíren odpadních vod se oproti roku

2001 téměř ztrojnásobily, neboť byly v loňském roce realizovány v celkové výši 616 mil. Kč. Finanční prostředky určené na prevenci před povodněmi z národních zdrojů ve výši 2,15 mld. Kč byly doplněny úvěrem od Evropské investiční banky ve výši 60 mil. EUR. Prostřednictvím těchto národních a zahraničních zdrojů se podařilo na léta 2002 - 2005 zajistit financování programu 229 060 „Prevence před povodněmi“.

8.

LEGISLATIVNÍ OPATŘENÍ

■ Od 1. ledna 2002 vstoupily v platnost dva základní zákony upravující oblast vodního hospodářství - zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) a zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích).

Přijetím zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů došlo k novelizaci vodního zákona. Novelizace zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu byla provedena pouze zákonem č. 320/2002 Sb.

8.1 Novelizace vodního zákona

■ V průběhu roku 2002 byl zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) novelizován zákonem č. 76/2002 Sb. a zákonem č. 320/2002 Sb.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci) vyjímá rozhodnutí podle § 8 odst. 1, § 16 odst. 1, § 17 odst. 1, § 36, 37, § 39 odst. 2 písm. a) a vyjádření podle § 18 odst. 1 vodního zákona pro definovaná zařízení do působnosti zákona o integrované prevenci k řízení o vydání integrovaného povolení, pro které je správním úřadem krajský

úřad (s výjimkou zařízení jehož provoz může mít významný přeshraniční vliv na životní prostředí, kdy je správním úřadem MŽP). Integrovaným povolením je rozhodnutí, kterým se stanoví podmínky k provozu zařízení, včetně provozu činností přímo spojených s provozem zařízení v místě a které se vydává namísto rozhodnutí, stanovisek, vyjádření a souhlasů vydávaných podle zvláštních právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí, ochrany veřejného

zdraví a v oblasti zemědělství, pokud to tyto předpisy umožňují. Zařízením definovaným v zákoně o integrované prevenci je podle § 2 odst. a) technická jednotka a technologická jednotka uvedená v příloze č. 1 k tomuto zákonu nebo soubor souvisejících technických a technologických jednotek nacházejících se v jednom provozu, jestliže alespoň jedna tato jednotka je uvedena v příloze č. 1 k tomuto zákonu a nejde-li o jednotky používané k výzkumu, vývoji

a zkoušení nových výrobků a procesů; za zařízení se považují i další technické jednotky a technologické jednotky nebo jejich soubor neuvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu, jestliže provozovatel zařízení pro ně požádá o vydání integrovaného povolení.

Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů v rámci další etapy reformy veřejné správy významně změnil výkon státní správy v oblasti vodního hospodářství. Velká část působnosti prvoinstančních vodoprávních úřadů přešla k 1. lednu 2003 z referátů životního prostředí okresních úřadů na 205 obcí s rozšířenou působností. Některé vybrané působnosti z hlediska většího územního dosahu při rozhodování pak přešly na krajské úřady; jde o rozšíření působnosti o 11 činností, o které bylo doplněno ustanovení § 107 vodního zákona.

S ohledem na uvedené novelizace vodního zákona připravilo MZe v závěru roku 2002 druhé vydání publikace Vodní zákon s komentářem, které obsahuje

komentované úplné znění zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů k 1. lednu 2003, doplněné o prováděcí právní předpisy vydané do konce roku 2002, též s komentářem. MZe v rámci odborné pomoci nižším orgánům státní správy ve vodním hospodářství na vodoprávních úřadech poskytlo tuto publikaci všem vodoprávním úřadům - obecním úřadům obcí s pověřeným obecním úřadem, obecním úřadům obcí s rozšířenou působností a krajským úřadům, včetně Magistrátu Hlavního města Prahy.

8.2 Novelizace zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu

■ V průběhu roku 2002 byl zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů novelizován zákonem č. 320/2002 Sb.

Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti

s ukončením činnosti okresních úřadů v rámci další etapy reformy veřejné správy významně změnil výkon státní správy v oblasti vodního hospodářství. Prvoinstančních vodoprávních úřadů k datu 1. 1. 2003 zanikly a byly nahrazeny prvoinstančními vodoprávními úřady na 205 obecních úřadech obcí s rozšířenou působností. Jedinou výraznější změnou kdy pravomoc zaniklého vodoprávního úřadu nepřešla na obecní úřad obce s rozšířenou působností je ukládání pokut vlastníkům a provozovatelům vodovodů a kanalizací podle § 32 předmětného zákona a to z toho důvodu, že velká část obcí s rozšířenou působností je rovněž vlastníkem a provozovatelem vodovodu nebo kanalizace.

S ohledem na uvedenou novelizaci zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu připravilo MZe v závěru roku 2002 druhé vydání publikace Zákon o vodovodech a kanalizacích s rozšířeným komentářem, které obsahuje úplné znění zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů k 1. lednu 2003, s rozšířeným komentářem.

8.3 Prováděcí předpisy k zákonu o vodách

■ V roce 2002 pokračovala příprava a vydávání prováděcích předpisů podle zmocnění ve vodním zákoně.

Ve Sbírce zákonů České republiky byly během minulého roku publikovány tyto prováděcí předpisy:

- Vyhláška č. 20/2002 Sb., o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vody,
- Vyhláška č. 195/2002 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl,
- Vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně,
- Vyhláška č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracování návrhu a stanovování záplavových území,

- Vyhláška č. 241/2002 Sb., o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory, a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě,
- Vyhláška č. 292/2002 Sb., o oblastech povodí,
- Vyhláška č. 293/2002 Sb., o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových,
- Vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla.

Podle zmocnění v § 37 odst. 2 vodního zákona vydalo MŽP ve Věstníku MŽP č. 2/2002 Metodický pokyn č. 1 odboru ochrany vod MŽP ke stanovení minimální hladiny podzemních vod.

Dále probíhala příprava řady dalších prováděcích předpisů, které jsou postupně v roce 2003 vyhlášovány:

- Vyhláška o vodoprávní evidenci (č. 7/2003 Sb.), která k 1. červenci 2003 ruší vyhlášku č. 126/1976 Sb., o vodohospodářské a souhrnné vodohospodářské evidenci,
- Nařízení vlády o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech (č. 61/2003 Sb.),
- Nařízení vlády o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod (č. 71/2003 Sb.),
- Nařízení vlády o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech (č. 103/2003 Sb.),
- Vyhláška o evidenci stavu povrchových a podzemních vod a způsobu ukládání údajů do informačního systému veřejné správy (č. 139/2003 Sb.), podle § 21 odst. 2,
- Vyhláška o plánování v oblasti vod (č. 140/2003 Sb.), podle § 24 odst. 3., § 25 odst. 4 a § 26 odst. 5,

- Vyhláška o náležitostech havarijního plánu a nakládání se závadnými látkami podle § 39 odst. 8.

Pro činnost vodoprávních úřadů, správců vodních toků, uživatelů vody byly v roce 2002 připraveny následující metodické pokyny:

- Metodický pokyn MZe o postupu při stanovení nezaplatného množství vody odebírané k vyrovnání

nání vláhového deficitu zemědělských plodin,

- Metodický pokyn MZe pro sestavení vodohospodářské bilance oblastí povodí,
- Metodický pokyn MŽP a MZe pro posuzování žádostí o výjimku z ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů pro použití závadných látek ke krmení

ryb [§ 39 odst. 7 písm. b) vodního zákona] a k úpravě povrchových vod na nádržích určených pro chov ryb [§ 39 odst. 7 písm. d) vodního zákona],

- Metodický pokyn k provádění vodoprávního dozoru vodoprávních úřadů ve věcech v působnosti MZe,
- Metodický pokyn MZe k ošetřování, údržbě a ochraně vegetace na sypaných hrázích malých vodních nádrží při jejich výstavbě, stavebních změnách, opravách a provozu,
- Metodický pokyn MZe k provádění technickobezpečnostního dohledu na hrázích malých vodních nádrží IV. kategorie,
- Metodický pokyn MZe pro předkládání a oběh dokladů a dokumentace v rámci nakládání s určeným majetkem státu, ke kterému mají státní podniky Povodí právo hospodařit,
- Metodický pokyn MZe pro předkládání dokladů při nakládání s majetkem státu, tj. pozemky, stavbami a jejich příslušenstvím, se kterým je ZVHS příslušná hospodařit.

8.4 Prováděcí a vnitřní předpisy k zákonu o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu

Jediným prováděcím právním předpisem k zákonu č. 274/2001 Sb. je vyhláška MZe č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů ze dne 16. listopadu 2001 s účinností od 1.1. 2002.

Pro činnost vodoprávních úřadů, krajských úřadů, vlastníků vodovodů a kanalizací, provozovatelů vodovodů a kanalizací a zpracovatelů Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací na území kraje byly v roce 2002 připraveny a vyhlášeny ve vazbě na zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, následující metodické pokyny:

- Metodický pokyn MZe č.j.: 10535 ze dne 2. května 2002 pro určení optimální velikosti fakturačního vodoměru a profilu vodovodní přípojky,
- Metodický pokyn MZe č.j.: 10689 ze dne 2. května 2002 pro vydávání povolení k provozování vodovodu,
- Metodický pokyn MZe č.j.: 10532 ze dne 31. května 2002 pro plán kontrol jakosti v průběhu výroby pitné vody a plán kontrol míry znečištění odpadních vod,
- Metodický pokyn MZe č.j.: 10534 ze dne 2. července 2002 pro zpracování plánu rozvoje vodovodů a kanalizací kraje,
- Metodický pokyn MZe č.j.: 20494 ze dne 11. července 2002 pro výpočet pořizovací ceny objektů podle orientačních ukazatelů do Vybraných údajů majetkové evidence vodovodů a kanalizací,
- Metodický pokyn MZe č.j.: 29192 ze dne 11. září 2002 pro zpracování vybraných údajů z majetkové evidence vodovodů a kanalizací,
- Metodický pokyn MZe č.j.: 29193 ze dne 11. září 2002 pro zpracování vybraných údajů z provozní evidence vodovodů a kanalizací.

Při kontrolách výkonu státní správy ve vodním hospodářství nebyla na žádání z kontrolovaných krajských úřadů pracovníky odboru státní správy ve vodním hospodářství MZe shledána žádná podstatná pochybení nebo závažné nedostatky, které by iniciovaly uložení nápravných opatření včetně případných následných kontrol.

Z výsledků kontrol je patrné, že přístup jednotlivých krajských úřadů k ustanovování odborů životního prostředí byl v počátcích roku 2001 různorodý. Řešení problematiky způsobu naplňování nových ustanovení zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 274/2001Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) v intencích jednotlivých krajů znamenal, že byla ustavována oddělení, s různými preferencemi činností a byly definovány různé požadavky na počet a kvalifikaci pracovníků na místech referentů pro vodní hospodářství.

Je však možno konstatovat, že po počátečním hledání optimálních modelů a přístupů došlo ze strany všech krajských úřadů k profilaci odborů a posílení významu odborů, které mají ve své náplni vodní hospodářství, agenda odvolání proti rozhodnutím okresních úřadů byla postupně zvládnuta a nyní

funguje plynule a většinou v předepsaných lhůtách.

Při kontrolách výkonu státní správy na všech krajských úřadech bylo zjištěno, že odbory životního prostředí, případně životního prostředí a zemědělství vykonávají bez větších obtíží i agendu, která je jim svěřena vodním zákonem a zákonem o vodovodech a kanalizacích, které nabyly účinnosti k 1.1. 2002.

Určitým společným rysem na všech kontrolovaných krajských úřadech byl menší nebo nulový počet prováděných kontrol v rámci ust. § 110 vodního zákona - vodoprávní dozor vodoprávních úřadů.

MZe u všech kontrolovaných krajských úřadů doporučilo zvýšení počtu prováděných kontrol výkonu státní správy u orgánů prvního stupně. Zároveň zdůraznilo nutnost zaměřit se v následujícím roce na metodickou a dozorovou činnost směrem k obcím s rozšířenou působností.

V rámci kontrolní a dozorové činnosti vrchního vodoprávního dozoru v gesci MŽP realizované jednotlivými odbory výkonu státní správy bylo v roce 2002 provedeno 37 dozorových akcí v ochraně vod. Rovněž byl naplánován a schválen harmonogram kontrol výkonu státní správy v působnosti MŽP na rok 2002.

8.5 Kontrola výkonu státní správy

Na základě usnesení vlády č. 1030 ze dne 10. října 2001 odbor státní správy ve vodním hospodářství MZe vypracoval plán kontrolní činnosti a provedl kontroly výkonu státní správy na úseku vodního hospodářství v zákonné působnosti MZe.

V průběhu roku 2002 byl v únoru kontrolován Krajský úřad Ústeckého kraje (odbor životního prostředí a zemědělství), v březnu Krajský úřad Olomouckého kraje (odbor životního prostředí a zemědělství), v květnu Krajský úřad Královohradeckého kraje (odbor životního prostředí a zemědělství), v září Krajský úřad Plzeňského kraje (odbor životního prostředí), v říjnu Krajský úřad Jihomoravského kraje (odbor životního prostředí) a v prosinci Krajský úřad Středočeského kraje (odbor životního prostředí a zemědělství).

9.

MEZINÁRODNÍ VZTAHY

9.1 Mezinárodní spolupráce na hraničních vodách

■ V roce 2002 pokračovala mezinárodní spolupráce na hraničních vodách s Německem, Rakouskem, Polskem a Slovenskem.

Ve dnech 25. až 27. září 2002 se uskutečnilo 5. zasedání Česko-německé komise pro hraniční vody (Komise). Ta projednala výsledky dvou zasedání Stálého výboru pro bavorský hraniční úsek, uskutečněných po 4. zasedání Komise v říjnu 2001 a v dubnu 2002 a Stálého výboru pro saský hraniční úsek konaného v červnu 2002. Zabývala se přípravou společných zásad pro jednotlivé oblasti spolupráce na hraničních vodách, zejména „Zásad pro plánování, přípravu a provádění vodohospodářských opatření a udržování vodních toků, jakož i výstavbu, provoz a údržbu vodohospodářských zařízení“, „Zásad pro oceňování prací, výkonů a dodávek, jakož i společné převzetí a vzájemné vyúčtování vodohospodářských opatření provedených na hraničních vodních tocích“, „Zásad pro sledování jakosti a množství vod, jakož i vyhodnocování a výměnu výsledků“, „Zásad pro koordinaci správních řízení na hraničních vodách“ a „Zásad pro přímou spolupráci příslušných orgánů a odborných pracovišť“. Komise se dále zabývala úkoly spojenými s její účastí při implementaci Rámcové směrnice, aktualizací seznamů hraničních vod, spoluprací se Stálou česko-německou hraniční komisí a dořešila překračování státních hranic oprávněnými osobami.

Byly projednány otázky související se srpnovou povodní v saském úseku hraničních vod, včetně odstraňování povodňových škod a specifické úkoly spolupráce, jako je např. ochrana perlorodky říční v hraničních vodách a jejich povodí a zajištění potřebného průtoku vody pod vodními elektrárnami na hraničním vodním toku Načetínský potok v saském hraničním úseku.

Ve dnech 22. až 26. dubna 2002 se konalo 10. zasedání Česko-rakouské komise pro hraniční vody (Komise). Ta projednala běžné otázky údržby hraničních vodních toků, aktualizace Směrnic pro varovnou službu na hraničních vodách, otázky zásobování

vodou a vypouštění odpadních vod a péče o kvalitu vod, problematiku hydrologie a další záležitosti převážně za období roku 2001. Česká strana informovala rakouskou stranu o záměru vypracovat novou smlouvu o spolupráci na hraničních vodách mezi Českou republikou a Rakouskem zohledňující moderní principy ochrany vod vyjádřené v Úmluvě o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer a v Rámcové směrnici EU o vodě.

V roce 2002 se ve dnech 11. - 15. listopadu uskutečnilo 4. jednání zmocněnců vlád České republiky a Polské republiky pro spolupráci na hraničních vodách. Na jednání se nepodařilo dosáhnout

shody ve věci zachování meandru na Odře v Bohumíně-Chalupki. Tento meandr je přes svou mimořádnou ekologickou hodnotu považován polskou stranou za povodňovou škodu z roku 1997 a z toho důvodu požaduje jeho odstranění.

V rámci skupiny hydrologie, hydrogeologie a ochrany proti povodním pracuje expertní skupina pro oblast dolu Turów. Ve spolupráci s hydrology a hydrogeology polské strany se podařilo dokázat, že podzemní vody v této oblasti tečou z České republiky do Polska a nikoliv naopak, jak se původně předpokládalo. Po dokončení bilance, plánované na tento rok, bude případně polské straně předána žádost o řešení (eventuálně náhradu škody) mohutného poklesu hladiny podzemních vod způsobeného provozem dolu Turów. V roce 2001 byly zahájeny práce na přípravě nové Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o spolupráci na hraničních vodách (Dohoda). Dohoda by měla nahradit již nevyhovující Úmluvu mezi vládou Československé republiky a vládou Polské lidové republiky o vodním hospodářství na hraničních vodách z roku 1958. Expertní jednání k této Dohodě se v roce 2002 uskutečnila 23. až 25. dubna v Polské republice a 30. září až 2. října v České republice.

Plánované jednání Česko-slovenské komise pro hraniční vody (Komise) se v roce 2002 neuskutečnilo z důvodu personálních změn ve Slovenské republice a opožděného jmenování zmocněnce pro hraniční vody s Českou republikou. Nicméně úkoly vyplývající z Protokolu z 2. zasedání Komise v prosinci 2001 byly průběžně plněny jak na úrovni zmocněnců korespondenční cestou, tak v rámci pracovních skupin. Pro zajištění práce pracovních skupin pro technické otázky, hydrologii a ochranu vod byli bezprostředně po 2. zasedání Komise jmenováni jejich členové. Pracovní skupiny se v průběhu roku zabývaly činnostmi plynoucí z jejich plánů práce, především technickými opatřeními týkajícími se hraničních vod, včetně problematiky související se srpnovou povodní, společnými měření-

mi na hraničních vodách, vzájemným předáváním informací o nich a přípravou základních dokumentů (směrnice a zásady) nezbytných pro činnost pracovních skupin.

9.2 Regionální spolupráce v povodí Labe, Odry a Dunaje a Úmluva o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer

■ Česká republika je smluvní stranou Úmluvy o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer (dále jen „Úmluva“) již od května 2000.

V roce 2002 se čeští odborníci účastnili jednání pracovních skupin pro hospodaření s vodami, monitoring a hodnocení. V rámci Úmluvy pokračovaly práce na pilotním projektu Morava,

jako součásti mezinárodního projektu pro ověření Směrnic EHK/OSN pro monitorování a hodnocení kvality vod v hraničních vodních tocích. Ve spolupráci se slovenskou stranou byla vypracována zpráva „Doporučení pro monitoring a hodnocení hraničních vod v povodí řeky Moravy“. Zástupci České republiky se také aktivně podíleli na přípravě „Protokolu o občanskoprávní odpovědnosti a náhradě za škody způsobené účinky průmyslových havárií na vody přesahující hranice států“, který je připravován v rámci této Úmluvy a Úmluvy o přeshraničních vlivech průmyslových havárií.

Ve spolupráci se Světovou zdravotnickou organizací byl k Úmluvě vypracován Protokol o vodě a zdraví (Protokol), který byl podepsán v Londýně v červnu 1999. Od listopadu 2001 je Česká republika smluvní stranou tohoto Protokolu. Protokol dosud nevstoupil v platnost, vzhledem k tomu, že

nebyla splněna podmínka jeho ratifikace šestnácti stranami. Gestorem za provádění Protokolu na národní úrovni je Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s MŽP a MZe. V roce 2002 zahájila v České republice svoji činnost pracovní skupina k vypracování cílů podle čl. 6 Protokolu.

■ V roce 2002 pokračovala aktivní účast České republiky v mezinárodních komisích pro ochranu povodí Labe (dále jen „MKOL“), Dunaje (dále jen „MKOD“) a Odry (dále jen „MKOO“).

Vzhledem k náročnému úkolu implementace Rámcové směrnice EU o vodě (dále jen „Směrnice“) v mezinárodních povodích Labe, Dunaje a Odry prostřednictvím těchto komisí v souladu s čl. 3 Směrnice, byla změněna struktura pracovních skupin v těchto komisích tak, aby tomuto úkolu lépe vyhovovala. V roce 2002 vykonávala Česká republika předsednictví v MKOD a MKOO. Zatímco předsednické období České republiky v MKOD již skončilo, v MKOO bude pokračovat do konce roku 2004. Na podnět české strany se v lednu 2002 sešli prezidenti všech tří komisí v Praze. Prezidenti prodiskutovali přístupy a problémové otázky práce v komisích a usnesli se na společných principech, které je třeba prosazovat.

Ve dnech 21. a 22. října 2002 se konalo 15. zasedání MKOL, na které navazoval Magdeburský seminář pořádaný pravidelně každé dva roky střídavě v České republice a v Německu. Povodeň, která proběhla na Labi v srpnu 2002 výrazně ovlivnila rozhodování MKOL. Ke schválení MKOL byl předložen „Akční program povodňové ochrany v povodí Labe“, který je součástí „Akčního programu Labe na období 1996 - 2010“. Na základě podrobné analýzy povodně z roku 2002 obsažené v materiálu „Dokumentace povodně v povodí Labe v srpnu 2002“ však MKOL rozhodla o nutnosti aktualizovat oba dokumenty. Zároveň byla ad-hoc pracovní skupina pro povodně nahrazena stálou pracovní skupinou Povodňová ochrana a nově byli jmenováni

její členové. Bylo konstatováno, že povodní byly zcela zničeny měřicí stanice MKOL Obříství, Schmilka, Zelčín. Další stanice Děčín, Magdeburg, Dessau/Mulde, kde došlo pouze k přerušení dodávky elektrického proudu, případně k jiným menším závadám byly již uvedeny do provozu.

MKOL schválila doporučení „Zásadní požadavky na technická zařízení s látkami ohrožujícími jakost vody“ a pověřila pracovní skupinu pro havárie, aby vypracovala inventarizaci zařízení s látkami ohrožujícími jakost vody a starých zátěží v záplavových územích. Výsledky budou využity při práci pracovní skupiny pro povodně a při aktualizaci „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“. Byly zahájeny práce na novelizaci „Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe“ a první kroky ke společnému česko-německému havarijnímu cvičení. Za tím účelem byla

navázána užší spolupráce s odborníky Stálého výboru Sasko Česko-německé komise pro hraniční vody.

MKOL schválila „Mezinárodní program měření MKOL na rok 2003“, který je přizpůsoben požadavkům Rámcové směrnice EU o vodě a odráží spolupráci MKOL s odborníky pro ochranu a zlepšování jakosti vod Stálého výboru Sasko Česko-německé komise pro hraniční vody.

MKOL konstatovala, že vypracováním a schválením minimálních požadavků pro vypouštění odpadních vod z potravinářského průmyslu, výroby stolních tuků a olejů, kafilerií a pro povrchové ukládání odpadů byl splněn úkol z kapitoly 3.1.2 „Akčního programu Labe“. Práce na vypracování dalších minimálních požadavků (systémy chladících vod, odpadní vody z praní kouřových plynů, chemicko-fyzikální zpraco-

vání odpadů a úprava starých olejů, odpadní vody z výroby páry a úprava přírodní vody do kotlů) probíhají.

Ve dnech 28. a 29. listopadu 2002 se ve Vídni konalo 5. zasedání MKOD. Jednání bylo zaměřeno na aktivity expertních skupin (pro prevenci havárií, monitoring a hodnocení dat, emise, řízení povodí, strategické otázky a ekologii) v období mezi 4. a 5. zasedáním MKOD. Zvláštní pozornost byla věnována implementaci Rámcové směrnice EU o vodě v povodí Dunaje. Byl schválen Strategický materiál expertní skupiny pro řízení povodí, dokument této skupiny týkající se Ekonomické analýzy k Rámcové směrnici EU o vodní politice a projednána distribuce úkolů k plnění Rámcové směrnice EU o vodě mezi jednotlivé expertní skupiny MKOD. Nově byla založena expertní podskupina pro ekonomiku, jako podskupina expertní skupiny pro řízení povodí.

Byla publikována „Zpráva o společném průzkumu Dunaje“, „Výroční zpráva o činnosti MKOD v roce 2001“ a ročenky mezinárodní monitorovací sítě za rok 1999 a 2000. Byla dokončena a do národních jazyků přeložena doporučení pro nejlepší dostupné technologie pro průmysl chemický, papírenský, potravinářský a výrobu celulózy. Byla vypracována „Inventura zdrojů emisí v povodí

Dunaje“ a zahájena jednání s Mezinárodní asociací výrobců detergentů s cílem dosáhnout sjednání dobrovolné dohody o zákazu výroby detergentů obsahujících fosfor v celém povodí Dunaje.

V rámci expertní skupiny pro ekologii byla vypracována inventura plnění projektů zaměřených na revitalizaci mokřadů obsažených ve „Společném akčním programu Dunaje“.

Vzhledem k tomu, že v roce 2002 se stala aktuální otázka povodní, byla založena expertní skupina pro povodně, jejímž úkolem bude především vypracovat „Akční program pro udržitelnou ochranu před povodněmi v povodí Dunaje“. MKOD schválila dokument „Základní požadavky na zařízení s látkami ohrožujícími jakost vody“ připravený expertní skupinou pro prevenci havárií, který je obdobou materiálu schváleného v rámci MKOL.

V roce 2002 probíhaly úspěšně práce na Regionálním projektu GEF, který slouží k podpoře činnosti MKOD a je hrazen z prostředků UNDP/GEF. Pokračovala činnost DABLAS Task Force sdružujícího zástupce podunajských zemí a finančních institucí a donorů k podpoře financování vybraných prioritních projektů.

Ve dnech 12. až 13. prosince 2002 se uskutečnilo 5. plenární zasedání MKOO. Byla projednána problematika zavádění Rámcové směrnice EU o vodě v mezinárodním povodí Odry a s tím spojené otázky vzájemné spolupráce a schváleny zásadní změny struktury MKOO a jejích pracovních skupin. Byly řešeny procesní otázky fungování MKOO, obsazení sekretariátu s cílem zajistit jeho co nejefektivnější provoz, projednány žádosti o udělení statutu pozorovatele organizacím WWF a Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, otázky rozpočtu na rok 2003 a spolupráce s HELCOM při ochraně Baltického moře. Dále MKOO projednala a schválila dokumenty „Akční program ochrany před povodněmi v povodí Odry“ a „Makrozoobentos Odry“ a do-

poručila jejich publikování. Byly schváleny základní dokumenty MKOO „Jednací řád“ a „Zásady udělení statutu pozorovatele u MKOO pro mezinárodní a národní organizace“.

MKOO v roce 2002 vydala publikace „Povodeň 1997“, „Hodnocení stavu realizace investic zahrnutých do programu naléhavých opatření“ a „Hlásná a povodňová služba v povodí Odry“.

9.3 Příprava na vstup do Evropské unie

Požadavky evropské komunitární legislativy v oblasti VODA jsou transponovány do české legislativy prostřednictvím nového vodního zákona, zákona o vodovodech a kanalizacích a zákona o ochraně veřejného zdraví a jejich prováděcími předpisy. Dokončení transpozice existující legislativy ES, zejména z hlediska požadavků Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (rámcová směrnice), bude dosaženo tzv. euronovelou vodního zákona, která je v současné době připravována s předpokládanou účinností od 1.1. 2004. Podrobné požadavky jsou postupně promítány do sekundární legislativy (vyhlášky a nařízení vlády podle příslušných zmocnění zmíněných zákonů). Z celkového počtu 25 prováděcích předpisů bylo doposud vydáno 15 titulů.

Ekologický přístup k vodě, který je základem vodní politiky EU, je rovněž významným prvkem environmentální politiky České republiky a je formulován ve Státní politice životního prostředí. Důraz je položen, ve shodě s rámcovou směrnicí, na ochranu vod a souvisejících vodních ekosystémů, zajištění vodních zdrojů pro pitné, hospodářské a rekreační účely a na zmírňování následků povodní a sucha.

Proces přímých vyjednávání mezi Evropskou unií a Českou republikou o kapitole 22 Životní prostředí, který zahrnoval i podoblast Kvalita vod, byl předběžně uzavřen s tím, že poslední revidovaná Společné pozice Evropské

unie k této kapitole byla zveřejněna 26. 11. 2002. Evropská unie akceptovala v oblasti životního prostředí pro ČR tři přechodná období. V oblasti VODA se jedná o jediné přechodné období pro implementaci směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod.

Přechodné období je uděleno do konce roku 2010 pro splnění některých požadavků směrnice, zejména pro výstavbu kanalizačních systémů a čistíren městských odpadních vod v aglomeracích velikostní kategorie 2 000 - 10 000 EO a na intenzifikaci (odstraňování dusíku a fosforu) městských ČOV nad 10 000 EO v tzv. citlivých oblastech.

Aktualizovaná Strategie financování implementace směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod, jejíž součástí je i harmonogram výstavby ČOV byla schválena vládou v prosinci 2002 a celkové náklady byly odhadnuty na 80 mld. Kč.

V souvislosti s implementací směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod vyhlásila Česká republika nařízením vlády č. 61/2003 Sb. z hlediska kvality povrchových vod celé území státu jako citlivou oblast.

V ekonomické oblasti byla v červnu 2002 vládou schválena aktualizovaná

Strategie financování k implementaci směrnice o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů, kde celkové náklady byly odhadnuty na 6 mld. Kč.

ČR zahájí do data vstupu programy opatření k implementaci směrnic, jejichž realizace v praxi potvrzuje určitou dobu po datu přistoupení. Pro směrnici o nebezpečných látkách mají být požadavky směrnic ES splněny do data přistoupení a příslušné programy opatření realizovány do konce roku 2009. Podle požadavků směrnice o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů a odpovídajícího nařízení vlády č. 103/2003 Sb. budou programy opatření v platnosti od 1. ledna 2004 s realizací do konce roku 2007. Pro směrnici o pitné vodě musí být všechny jakostní požadavky, které zajišťují, že nedojde k potenciálnímu ohrožení lidského zdraví splněny do data přistoupení.

V souvislosti s procesem aproximace byl aktualizován Implementační plán pro oblast životního prostředí. Pro jednotlivé směrnice byly shrnuty zbývající transpoziční a implementační úkoly, stanoveny termíny jednotlivých kroků a zodpovědné subjekty. Byl rovněž proveden odhad nákladů a personálních potřeb, spojených s implementací směrnic v oblasti životního prostředí. Jedním z výchozích dokumentů pro

zavedení rámcové směrnice v ČR je implementační plán směrnice, který je zpracováván v rámci činnosti Mezirezortní pracovní skupiny pro aproximaci směrnic ES v oblasti vody ve spolupráci rezortů MŽP a MZe. Plán obsahuje výčet základních požadavků směrnice s určením podrobných dílčích kroků, termínů a odpovědnosti za jejich plnění. Postupné kroky jsou určeny tak, aby v roce 2006 byl publikován časový plán pro zpracování návrhu prvního plánu povodí k projednání s veřejností, v roce 2009 byly publikovány plány povodí s příslušnými programy opatření a v roce 2012 byly programy opatření zavedeny tak, aby v roce 2015 bylo dosaženo požadovaného zlepšení stavu vod. V následných dvou plánovacích cyklech mají být přijatá opatření a dosažený stav povodí vyhodnoceny a mají být aktualizovány příslušné plány povodí a programy opatření tak, aby v roce 2027 bylo cílů směrnice definitivně dosaženo.

Návazně na twinning projekt Phare „Implementační strategie v oblasti voda v ČR“, který byl ukončen v dubnu 2002 byl v květnu 2002 zahájen nový twinning projekt Phare zaměřený na implementaci rámcové směrnice, který má podpořit proces implementace této důležité směrnice ES v oblasti ochrany vod. Na projektu spolupracuje konsorcium Velká Británie, Francie, Rakousko a bude probíhat do ledna 2004.

10.

RYBÁŘSTVÍ A RYBNÍKÁŘSTVÍ

10.1 Rybářství a rybníkářství v roce 2002

■ Katastrofální záplavy způsobily značné škody jak na technickém stavu vybavení rybníčního fondu, tak na rybí obsádce.

Rok 2002 byl pro odvětví rybářství a rybníkářství rokem mimořádným. Katastrofální záplavy v srpnu postihly prakticky celou jižní polovinu Čech, ve které je rybníkářská vodohospodářská infrastruktura nejrozsáhlejší. Srpnové povodně způsobily značné škody jak na technickém vybavení rybníčního fondu, tak na rybí obsádce. Škody způsobené na obsádkách plůdku a násad se nepříznivě odrazil v tržní produkci následujících dvou let. Škody vzniklé na rybníčním fondu podnítily státní správu ke zvýšení veřejné podpory tohoto odvětví. Na konci roku byl na MZe připraven nový dotační titul, v rámci kterého budou do roku 2006 poskytnuty dotace na zlepšení stavu rybníčního fondu přesahující 3,0 mld. Kč.

V roce 2002 došlo k poklesu produkce ryb z 20,1 tis. tun v roce 2001 na 19,2 tis. tun v roce 2002, tj. o 4,4 %. Na poklesu produkce se významnou měrou podílely srpnové povodně. Větší propad produkce tržních ryb byl v loňském roce ještě zmírněn úspěšným průběhem prodeje na domácím trhu i do zahraničí od samého počátku roku do srpnových povodní (předstih v meziročním srovnání v důsledku vyššího zájmu trhu).

Tabulka 10.1.1 Vývoj produkce za období 1993 – 2002 v tis. tun živé hmotnosti

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Produkce živé hmotnosti	20,1	18,7	18,7	18,2	17,6	17,2	18,8	19,5	20,1	19,2

Pramen: Rybářské sdružení ČR

Dominantní rybou nadále zůstává kapr s více jak 86 % z celkové produkce, býložravé ryby zaujímají 5,4 %, lososovitě 3,9 % a výlov lína činí 1,2 %.

Produkce sladkovodních ryb dlouhodobě překračuje spotřebu v ČR a je

realizována na zahraničních trzích. V roce 2002 dosáhl vývoz sladkovodních ryb a výrobků z nich celkem 12,0 tis. tun. V roce 2002 bylo do ČR dovezeno celkem 30,1 tis. tun ryb, z toho 185 tun bylo sladkovodních ryb. Zbytek byly ryby mořské a ostatní mořské produkty.

Tabulka 10.1.2 Přehled o výlovu tržních ryb k 31.12. 2002 v rámci ČR dle místa výlovu

Výlov	t	%
z rybníků	18 505	96,33
ze speciálních zařízení	649	3,38
z přehrad	56	0,29
Výlov ryb celkem	19 210	100,00

Pramen: Rybářské sdružení ČR

Tabulka 10.1.3 Přehled o výlovu tržních ryb k 31.12. 2002 v rámci ČR dle zastoupení druhů

Vlastní výlov ryb (zastoupení druhů)	t	%
kapr	16 596	86,39
lososovité ryby	743	3,87
lín, síhové	228	1,19
býložravé ryby	1 041	5,42
dravé ryby	218	1,13
teplomilné ryby	6	0,03
ostatní	378	1,97
Celkem	19 210	100,00

Pramen: Rybářské sdružení ČR

Škody způsobené predátory v roce 2002 společností zabývajících se chovem a prodejem ryb sdružených v Rybářském sdružení ČR přesáhly výši 99,5 mil. Kč. Prakticky polovina veškerých škod byla způsobena kormoránem velkým. Menší podíl na škodách má volavka popelavá a vydra říční. V souladu se zákonem č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, bylo vyplaceno na náhradách cca 13,5 mil. Kč.

Tabulka 10.1.4 Úlovky v revírech Českého rybářského svazu v letech 1991 - 2002

Rok	Vody mimopstruhové			Vody pstruhové		
	Úlovek (tis.ks)	Úlovek (t)	Průměr (kg/ha)	Úlovek (tis.ks)	Úlovek (t)	Průměr (kg/ha)
1991	2 088	2 107,5	90,3	318	128,3	40,1
1992	2 241	2 338,0	101,4	318	135,0	38,7
1993	2 169	2 393,5	103,8	277	116,5	33,4
1994	2 466	2 768,5	98,7	312	122,9	35,6
1995	2 405	2 767,0	92,5	323	131,6	38,6
1996	2 045	2 454,0	89,2	309	118,1	25,1
1997	2 063	2 359,5	80,3	315	118,8	36,3
1998	2 310	2 803,0	92,6	334	127,5	40,0
1999	2 498	2 992,3	98,5	337	124,9	39,2
2000	2 554	3 312,6	107,9	318	128,3	40,5
2001	2 546	3 374,5	109,2	332	130,5	39,5
2002	2 518	3 625,0	117,0	304	126,1	38,0

Pramen: Český rybářský svaz

Tabulka 10.1.5 Úlovky v revírech Moravského rybářského svazu v letech 1991 - 2002

Rok	Vody mimopstruhové			Vody pstruhové		
	Úlovek (tis.ks)	Úlovek (t)	Průměr (kg/ha)	Úlovek (tis.ks)	Úlovek (t)	Průměr (kg/ha)
1991	633	730,3	107,2	115	57,3	85,6
1992	728	802,7	116,2	113	57,1	94,1
1993	720	800,2	115,5	87	46,5	85,9
1994	838	1013,2	150,8	98	54,6	107,7
1995	796	1003,1	149,0	104	58,2	107,7
1996	706	898,8	134,3	91	53,4	98,2
1997	650	812,5	121,9	99	57,5	104,6
1998	725	958,2	143,1	116	64,7	117,8
1999	767	1010,5	150,7	107	62,1	113,1
2000	778	1148,5	168,9	100	61,6	114,6
2001	730	1105,8	162,6	92	35,5	67,9
2002	768	1199,8	175,6	86	32,2	62,0

Pramen: Moravský rybářský svaz

10.2 Změny stavu rybníčního fondu v roce 2002

Na stav rybníčního fondu měly zásadní dopad srpnové povodně. Podle předběžných údajů bylo zničeno, nebo poškozeno 949 rybníků a vodních nádrží a odhad škod dosáhl výše 985,7 mil. Kč (viz. Tabulka 10.2.1). MZe vydalo již 22. 8. 2002 metodický pokyn č.j. 27135B/2002-6000 ke zjišťování mimořádných škod způsobených povodněmi na rybnících a malých vodních nádržích v soukromém vlastnictví na území ČR v srpnu 2002. Na základě tohoto pokynu proběhlo místní šetření škod na 788 rybnících, u kterých o to požádali jejich vlastníci. Takto zjištěné škody dosáhly výše 528,012 mil. Kč (viz. Tabulka 10.2.2). Bylo zaznamenáno celkem 1454 různých typů poškození (viz. Tabulka 10.2.3).

Na odstranění těchto povodňových škod a celkové zlepšení stavu rybníčního fondu založilo MZe dotační program

229 210 „Obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží“. K zahájení tohoto programu došlo však až v roce 2003.

V roce 2002 byly poskytovány MZe dotace na odbahnění rybníků v souladu s přílohou č.10 k zákonu č. 490/2001 Sb., o státním rozpočtu České republiky na

rok 2002. MZe poskytlo dotace na odbahnění 1 743 771 m³ sedimentů z 137 rybníků z nichž bylo celkem 41 akcí zahájeno a financováno již v roce 2001 a u 9 akcí bude dokončeno financování až v roce 2003. V roce 2002 byly na odbahnění rybníků vynaloženy finanční prostředky v úhrnné výši 240,1 mil. Kč z čehož 182,6 mil. Kč činila dotace.

Tabulka 10.2.1 Předběžné škody po povodni 2002 nahlášené krajskými úřady podle zákona č. 12/2002 Sb.

Kraj	Počet		Finanční škody	
	[ks]	[%]	[mil. Kč]	[%]
Středočeský	254	26,77	107,851	10,94
Ústecký	33	3,48	5,864	0,59
Plzeňský	231	24,34	51,712	5,25
Jihočeský	417	43,94	813,114	82,49
Jihomoravský	8	0,84	5,779	0,59
Karlovarský	4	0,42	0,405	0,04
Liberecký	2	0,21	1,000	0,10
Celkem	949	100,00	985,725	100,00

Pramen: MMR

Tabulka 10.2.3 Typy poškození zaznamenané komisí při zjišťování škod

Označení poškození		počet případů	
		[ks]	[%]
1	protřžení v oblasti výpustního zařízení	22	1,5
2	protřžení mimo oblast výpustního zařízení	0	0,0
3	protřžení (neuvedeno kde)	87	6,0
4	protřžení boční hráze	8	0,5
5	nátrže vzdušného nebo návodního líce hráze	190	13,0
6	poškození koruny hráze, poškození komunikace	98	6,7
7	poškození hráze (neuvedeno jak), poškozené svahy	213	14,6
8A	průsak hrází	48	3,3
8B	poškození hráze vývratem stromu	25	1,7
9	poškozené břehy, podmáčení stromů, škody na břehových porostech	18	1,2
10	poškození obtokové stoky	38	2,6
11A	poškození nebo zničení výpustního zařízení	107	7,3
11B	poškození odtokové stoky či odpadního kanálu	48	3,3
12	poškození napouštěcího objektu	18	1,2
13	poškození či zničení bezpečnostního přelivu	155	10,6
14	poškození dlažby (BP, vývěřístě), poškozený zához	106	7,3
15	zničené česle	18	1,2
16A	naplaveniny (větvě, kmeny ...)	4	0,3
16B	zanesení	160	11,0
17	poškozený náhon - přívaděč (náplavy, nánosy, podmáčené břehy)	28	1,9
18	škody na technologii (sádky)	7	0,5
19	škody na zařízení (osvětlení ...), poškozené oplocení	4	0,3
20	poškození opěrných zdí	11	0,8
21	poškození okolních pozemků (zabahnění ...), poškození příjezdových cest	17	1,2
22	poškozený vzdouvací a rozdělovací objekt	24	1,6

Pramen: MZe

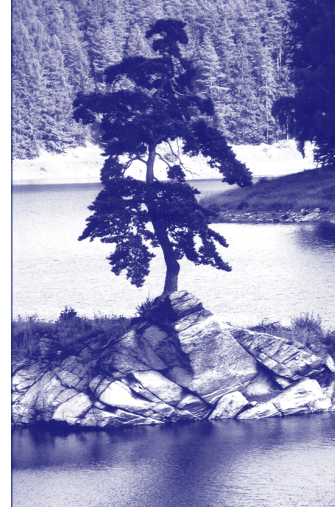
Tabulka 10.2.2 Škody na rybnících zjištěné komisí podle pokynu MZe č.j. 27135B/2002 - 6000

Kraj	Okres	Počet		Finanční škody	
		[ks]	[%]	[mil. Kč]	[%]
České Budějovice	České Budějovice	207	26,27	14,894	2,82
	Český Krumlov	33	4,19	17,367	3,29
	Jindřichův Hradec	58	7,36	47,186	8,94
	Písek	88	11,17	93,651	17,74
	Prachatice	43	5,46	16,414	3,11
Strakonice	Strakonice	130	16,50	183,265	34,71
	Tábor	101	12,82	53,747	10,18
	Jihočeský kraj	660	83,76	426,525	80,78
	Cheb	2	0,25	0,450	0,09
	Karlovy Vary	1	0,13	0,020	0,00
Karlovarský kraj	Karlovarský kraj	3	0,38	0,470	0,09
	Domažlice	8	1,02	1,218	0,23
	Klatovy	16	2,03	2,890	0,55
	Plzeň jih	26	3,30	34,953	6,62
	Plzeň sever	8	1,02	1,190	0,23
Rokycany	Rokycany	17	2,16	10,745	2,03
	Tachov	5	0,63	1,400	0,27
	Plzeňský kraj	80	10,15	52,396	9,92
	Benešov	1	0,13	1,200	0,23
	Příbram	37	4,70	44,820	8,49
Rakovník	Rakovník	4	0,51	2,100	0,40
	Středočeský kraj	42	5,33	48,120	9,11
	Pelhřimov	1	0,13	0,101	0,02
	Kraj Vysočina	1	0,13	0,101	0,02
	Celkem	788	100,00	528,012	100,00

Pramen: MZe

11.

VÝZKUM A VÝVOJ VE VODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

11.1 Výzkum a vývoj v působnosti Ministerstva zemědělství

■ V roce 2002 byl účelový výzkum a vývoj v oblasti vodního hospodářství financován Ministerstvem zemědělství v rámci výzkumných projektů objemem téměř 20 mil. Kč.

V roce 2002 bylo účelové financování výzkumu a vývoje v oblasti vodního hospodářství realizováno z rozpočtové kapitoly MZe ve výši 19,733 mil. Kč pro Výzkumný program 2000 - 2004 pro projekty ve vybraných tematických okruzích.

Z této částky byly podpořeny v okruhu:

A) Ochrana, uchování a setrvalé využívání základních přírodních zdrojů v zemědělství a pro rozvoj venkovského prostoru

■ 2 projekty,

F) Vodní hospodářství, péče o vodní toky, ochrana před povodněmi

■ 6 projektů,

G) Vodárenství, stokování a čistírenství

■ 4 projekty.

Souhrnný přehled o řešených projektech je uveden v Tabulce 11.1.1. Zaměření projektů je orientováno na komplexní výzkum problematiky ochrany a využívání vody jako přírodního neobnovitelného zdroje, na otázky hospodaření s vodou v půdě a v krajině s cílem zvýšení retence vod v krajině, na problematiku péče o vodní toky a ochranu

před povodněmi z hlediska uplatňování veřejného zájmu a na řešení problémů souvisejících se zabezpečením kvalitní pitné vody a ke zdokonalování čistírenských procesů.

■ Výzkumný záměr „Komplexní řešení problémů hospodaření s půdou, vodou a krajinou“ je zajišťován Výzkumným ústavem meliorací a ochrany půdy Praha.

Cílem záměru, řešeného v období 1999 - 2003, je hlubší poznávání vývoje půd a hydrosféry v krajině vystavené

tlaku civilizačních faktorů, jejich hodnocení a zpracovávání postupů k eliminaci negativních technogenních a civilizačních vlivů, na základě vědecky podloženého hospodaření s půdou a hydrosférou v naší krajině, včetně postupů racionální ochrany přírodních zdrojů - půdy a vody.

Řešení v roce 2002 přineslo zpracování celkem 27 uživatelských výstupů. Z nichž lze uvést např. tyto významné aplikovatelné výsledky. Byla vyhodnocena zranitelnost půd debazifikací a kompakcí s určením vývojových trendů a predikce budoucího vývoje a určení

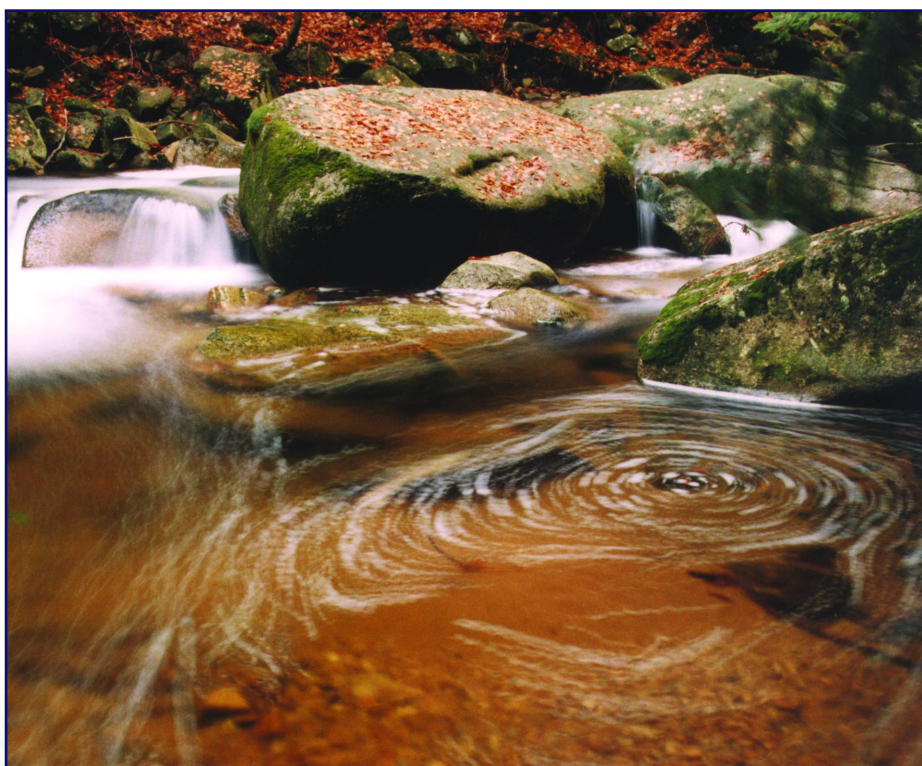
Tabulka 11.1.1 Projekty řešené v roce 2002 v rámci Výzkumných programů MZe v letech 2000 - 2004

Název projektu	Koordinátor	Období řešení	Prostředky čerpané v roce 2002 z kapitoly MZe (tis. Kč)
okruh A)			
Ochrana, uchování a setrvalé využívání základních přírodních zdrojů v zemědělství a pro rozvoj venkovského prostoru			
Uplatnění systému alternativního managementu ochrany půdy a vody v krajině	VÚMOP Praha 5	2000 - 2004	7 153,-
Protierozní a protipovodňová opatření v malých zemědělských a lesních povodích	VÚMOP Praha 5	2000 - 2002	1 120,-
okruh F)			
Vodní hospodářství, péče o vodní toky, ochrana před povodněmi			
Analýza povodňových škod a její využití pro prevenci	ČVUT Praha 6	2000 - 2002	1 040,-
Integrovaný soubor podkladů pro formalizované hodnocení mimoprodukčních funkcí (služeb) vodního hospodářství	Prof. Ing. Říha, DrSc. Praha 9	2000 - 2002	150,-
Návrh a využití územního informačního systému hydromelioračních staveb	VÚMOP Praha 5	2001 - 2002	2 300,-
Posouzení vhodnosti aplikace srážko-odtokových modelů s ohledem na simulaci povodňových stavů pro lokality na území ČR	ČZÚ Praha 6	2001 - 2002	1 100,-
Optimalizace systému komplexních opatření pro minimalizaci nepříznivých účinků povrchového odtoku v povodí a jeho aplikace v procesu pozemkových úprav	VÚMOP Praha 5	2001 - 2002	1 200,-
Verifikace metod odvození hydrologických podkladů pro posuzování bezpečnosti vodních děl za povodní	ČHMÚ Praha 4	2001 - 2004	1 670,-
okruh G)			
Vodárenství, stokování a čistění			
Optimalizace procesů úpravy pitné vody umožňující separaci oocyst prvoků <i>Cryptosporidium</i> spp.	W&ET Team České Budějovice	2000 - 2004	180,-
Integrovaný přístup při návrhu rekonstrukcí a modernizací ČOV	VÚV TGM Praha 6	2000 - 2004	820,-
Výzkum efektu úpravy vody na její jakost při prodlužujícím se zdržení v rozvodné síti	VÚV TGM Praha 6	2001 - 2004	1 500,-
Rekonstrukce a modernizace úpraven vod a vodovodů	VÚV TGM Praha 6	2001 - 2004	1 500,-
Celkem			19 733,-

nové hodnoty infiltračních charakteristik půd. Dále byl zhodnocen vliv útlumových programů na změny mobility významných rizikových prvků v půdách a aktuálně provedeno zhodnocení hygienického stavu půd po povodních v úseku od Prahy po Děčín se zjištěním

skutečnosti snížení kontaminace fluvizemí v porovnání se skutečností před deseti roky, vyjma obsahu reziduí pesticidu DDT. Vyhodnocením výsledků studia vlivu vnosu organické hmoty do půdy na velikost povrchového odtoku a ztráty půdy erozí, byl testován model

pro výpočet erozní ohroženosti pozemků v geografickém informačním systému a jeho vhodnost pro rozhodovací proces návrhu protierozních opatření na konkrétních pozemcích v povodích. Matematicko-statistickou analýzou souboru povodní z přívalových dešťů o velké intenzitě v osmi povodích byly zjištěny nejvýznamnější faktory retence povodí a maximálního specifického odtoku při povodních. K posouzení hypotézy nárůstu sucha byly metodou retrospektivní vláhové bilance (jako ukazatele suchosti) vypočteny potřeby závlahové vody za období 1930 - 2002. Dále byl pro systém využití výsledků komplexního průzkumu půd v aplikacích GIS o půdě vyvinut a ověřen návrh mapového serveru spolu se zpracováním převodníku používaných klasifikačních systémů půd pro následné aplikační geografické informační výstupy.

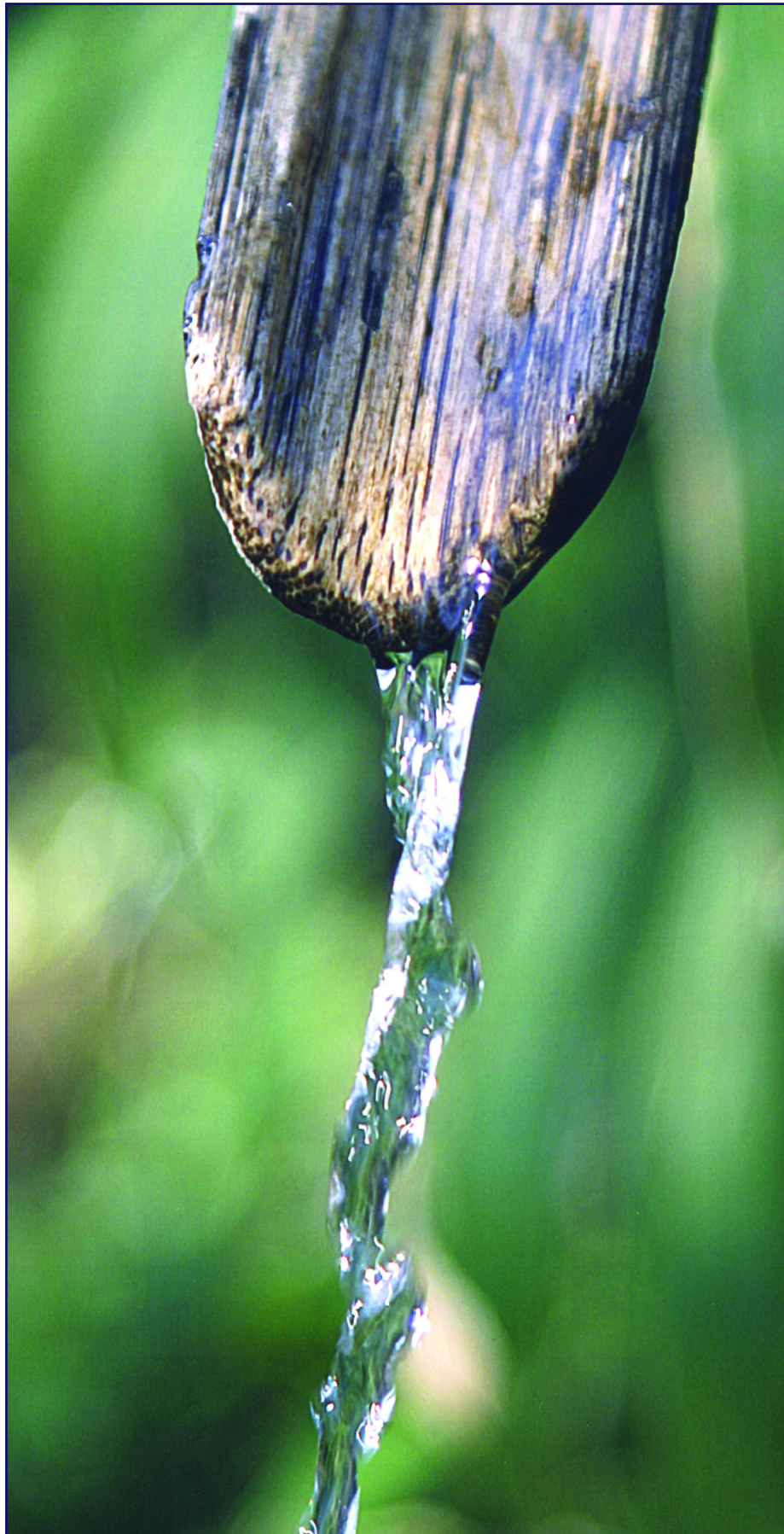

11.2 Výzkum a vývoj v působnosti Ministerstva životního prostředí

■ I v roce 2002 byl v působnosti MŽP hlavním řešitelem úkolů, zabývajících se problémy ochrany vod, VÚV T.G.M., některé úkoly řešil (nebo na jejich řešení významnou měrou spolupracoval) i ČHMÚ.

V gesci MŽP probíhalo řešení projektů vědy a výzkumu z oblasti ochrany vod (včetně oblastí souvisejících) v rámci programu Rady vlády pro výzkum a vývoj „HYDROSFÉRA II“. Jednalo se o následující projekty VaV: Systém opatření v hydrologických povodích ke snížení škodlivých následků povodní, Výzkum metod a rozvoj předpovědních modelů pro potřebu povodňové ochrany, Hodnocení kvantitativního a chemického stavu podzemních vod, Hydrogeologická rajonizace, Výskyt a pohyb nebezpečných látek v hydrosféře, Omezování plošného znečištění podzemních a povrchových vod, Vliv klimatických změn na množství a kvalitu vodních zdrojů a na hydrologické poměry v ČR, Návrh metodiky stanovování povodňových rizik a škod v záplavovém území a její ověření v povodí Labe, Ochrana a užívání vodních zdrojů v rámci uceleného povodí (projekt Labe III), Projekt Morava III, Obnova říčního kontinua Labe zprůchodněním rybích přechodů, Projekt Odry II, Vliv chemismu vody na podmínky existence populace perlorodky říční a Hodnocení možnosti čištění odpadních vod ze zdrojů do 2 000 EO.

Ochrany vod v širším slova smyslu se týkají i úkoly VaV, vedené v rámci programu „Informace o ŽP“: Systém opatření v hydrologických povodích ke snížení škodlivých následků povodní - rozvoj aplikace GIS, Integrace dat dálkového průzkumu Země pro informační zabezpečení péče o vybrané složky ŽP (ochrana před povodněmi, ochrana vod) a Metodika tvorby kartografických výstupů z digitálních podkladů MŽP. Celkově bylo na projekty VaV v roce

2002 vynaloženo 46,880 mil. Kč z rozpočtové kapitoly MŽP.

Kromě toho byla řešena řada dalších výzkumných úkolů v rámci příspěvku

zřizovatele (MŽP), směřujících zejména k podpoře implementace relevantních legislativních předpisů EU.

12. DŮLEŽITÉ KONTAKTY PRO OBLAST VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

SPRÁVCI VÝZNAMNÝCH VODNÍCH TOKŮ

POVODÍ LABE, státní podnik

Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové 3
generální ředitel - Ing. Tomáš Vaněk
ústředna - 495 088 111
dispečink - Ing. Karel Dostál

www.pla.cz

vanek@pla.cz
labe@pla.cz
vhd@pla.cz

POVODÍ MORAVY, státní podnik

Dřevařská 11, 601 75 Brno
generální ředitel - Ing. Ivan Pospíšil
ústředna - 541 637 111
dispečink - Ing. Jana Kadeřábková
- Radomír Prudek

www.povodi.cz

pospisil@povodi.cz
sekretariat@povodi.cz
kaderabkova@povodi.cz
prudek@povodi.cz

POVODÍ ODRY, státní podnik

Varenská 49, 701 26 Ostrava
generální ředitel - Ing. Pavel Schneider
ústředna - 596 657 111
dispečink - Ing. Jiří Pagáč

www.pod.cz

pavel.schneider@pod.cz
info@pod.cz
jiri.pagac@pod.cz

POVODÍ OHŘE, státní podnik

Bezručova 4219, 430 26 Chomutov
generální ředitel - Ing. Václav Pondělíček
ústředna - 474 636 111
dispečink - Ing. Václav Klečka

www.poh.cz

pondelicek@poh.cz
poh@poh.cz
klecka@poh.cz

POVODÍ VLTAVY, státní podnik

Holečkova 8, 150 24 Praha 5
generální ředitel - Ing. František Hladík
ústředna - 221 401 111
dispečink - Ing. Blanka Brožková

www.pvl.cz

hladik@pvl.cz
pvl.pvl.cz
dispecink@pvl.cz

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ SPRÁVCI DROBNÝCH VODNÍCH TOKŮ

ZEMĚDĚLSKÁ VODOHOSPODÁŘSKÁ SPRÁVA

Hlinky 60, 603 00 Brno
generální ředitel - Ing. Štěpán Václavík
ústředna - 543 211 726

www.zvhs.cz

vaclavik@zvhs.cz
zvhs@zvhs.cz

V Jámě 8, 110 00 Praha 1
ústředna - 296 226 630

zvhs@zvhs.cz

LESY ČESKÉ REPUBLIKY, státní podnik

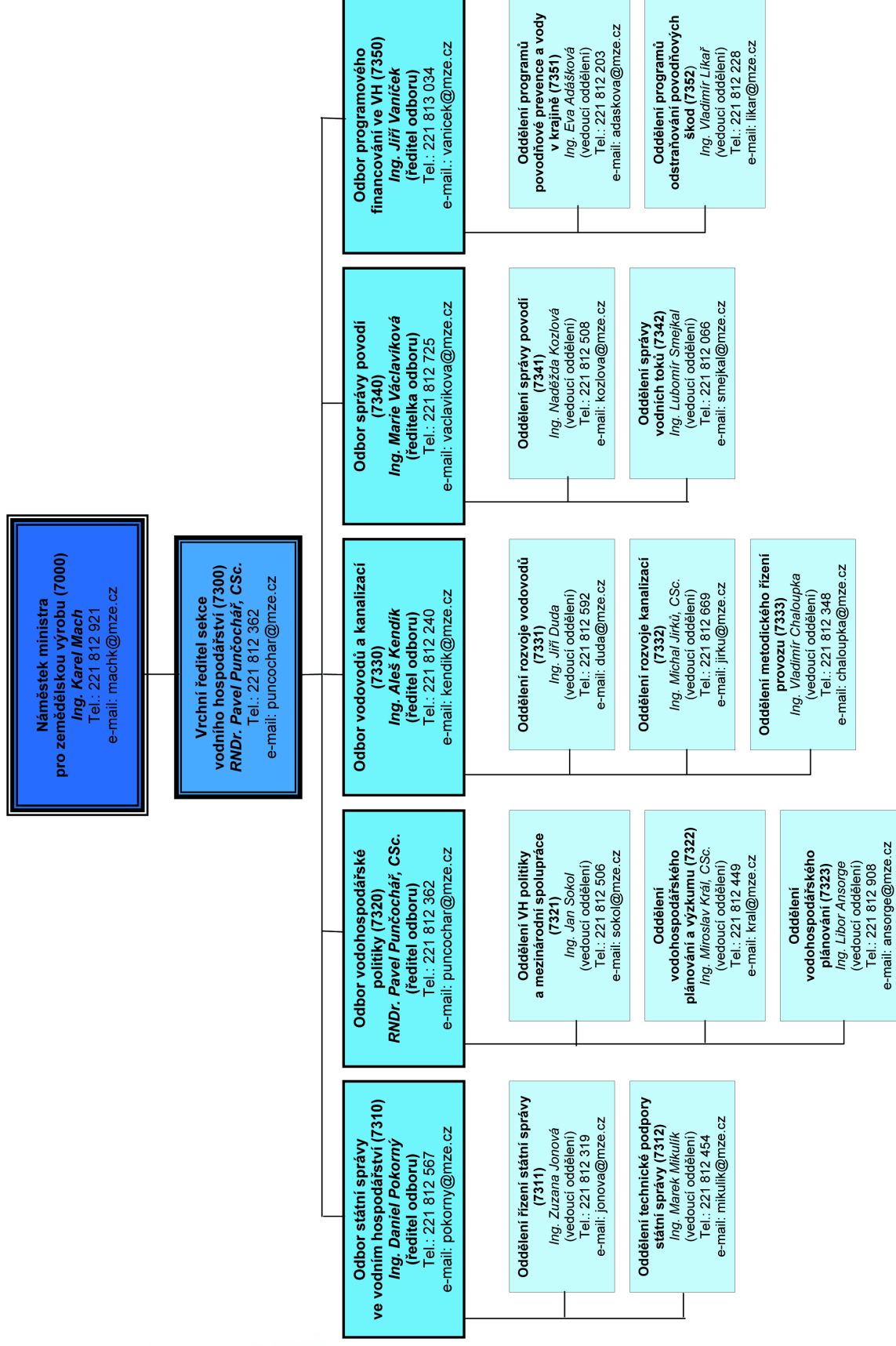
Přemyslova 1106, Hradec Králové 501 68
generální ředitel - Ing. Jiří Oliva
ústředna - 495 860 111

www.lesy.cz

gr@lesy.cz
lesy@lesy.cz

AKTUÁLNÍ ORGANIZAČNÍ SCHÉMA SEKCE VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

K 1. 8. 2003

Zpráva o stavu vodního hospodářství České republiky

stav k 31. 12. 2002

+

Příloha na CD-ROM - POVODNĚ 2002

Zpracoval
Sekce vodního hospodářství Ministerstva zemědělství

Odpovědný redaktor
Ing. Daniel Pokorný

Grafická úprava, sazba, litografie, technická realizace
Lesnická práce, s.r.o.
nakladatelství a vydavatelství
Kostelec nad Černými lesy

Produkce
Ing. Oto Lasák

Technická realizace
Alena Pecháčková
Ing. Oto Lasák
Martin Březina

Autoři fotografií
VOD-KA a.s. - fotografie ze soutěže 2001-2003
Letecké fotografie Tomáš Ulík Dobřany
archiv Lesnické práce

Autoři přílohy POVODNĚ 2002
Miroslav Raudenský a Ivo Dorazil
www.povodnefoto.cz

Osvit a tisk
DORS Kolín
Tiskárna BOOM Kolín

Neprodejné

ISBN 80-86386-40-6

Přetisk údajů povolen pouze s přesným uvedením zdroje

Vydalo Ministerstvo zemědělství
v nakladatelství a vydavatelství
Lesnická práce, s.r.o.

Praha 2003